

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri popoldne.

Naročnina znaša:

za celo leto	24 kron
za pol leta	12 „
za četrt leta	6 „
za en mesec	2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbo brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvt.); laven Trsta pa po 8 stotink (4 nvt.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč.

Oglasi

se računajo po vrstah in petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, čimprej in javne zahvale domači oglasi itd., se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravnništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Politično društvo „Edinost“.

Vabilo

javni shod

kateraga priredi

politično društvo „Edinost“

v „Kons. društvu“ v Trebbach

v ponedeljek dne 8. decembra t. l.

DNEVNI RED:

„Pogovor o občinski upravi“.

Začetek ob 4. uri popoldne.

Na obilo udeležbo vabi

Odbor.

V podkrepljenje.

III.

Pokojni vladika Šterk bi nam bil psihologična uganjka, ako ne bi nam bilo znano razmerje cerkvenih poglavarjev do mogočnih činiteljev v državi. Ali ni to psihologična uganjka: zvest sin svojega naroda, udan svoji krvi, poln ljubezni do svojih bratov, ki ne koristi istim in jim celo čisto provzroča krivico? Ta uganjka nahaja svojo razrešitev v zavisnosti visokih cerkvenih činiteljev od izven-cerkvenih činiteljev.

Kako pa naj si zopet pojasnimo to uganjko? — Razrešitev tej uganjki nahajamo v modus imenovanja škofov v naši državi!

Kako leto, ali pol drugo leto bo tega, ko je pisalo o tem eno vaticanskih glasil, ki je povdarjalo, da modus imenovanja avstrijskih škofov bi trebalo spremeniti, ker isti da ne odgovarja interesom cerkve. To pa zato, ker se ta imenovanja vsikdar više — po volji avstrijske vlade. To povdarjanje vaticanskega glasila moremo mi umeti le tako, da vsled omenjenega načina imenovanja avstrijski škofje niso deležni one neodvisnosti od državnih činiteljev, kakoršne bi bilo želeti na korist cerkve!

PODLISTEK

O starem gradu.

Spisal Josip Knaflič.

V starem gradu je zdaj samotno in tiho. Visoka gospoda, ki so bivali tu zeleni poletni čas, so se razšli na vse kraje: v bližnje prestolice, v južne solnčne dežele, vaspovsodi, kjer je lepo in zabavno živeti... in žanjimi sta odšla hrup in življenje dolgih veselih dni.

Is zdaj je tiho in samotno v starem, velikem gradu — in le moj počasni, postaja-joči korak odmeva pod večerni čas med mračnimi, stoletnimi zidovi.

Ne vem zakaj, ali ugaja mi, da hodim ob taki uri po širnih sobanah, ko blodi tu skozi medli somrak zahajajočega dne. Morda je njihovo skrivnostje, ki me vabi, kajti kaj skrivnostno je v starem gradu, ko blodi po sobanah medli somrak zahajajočega dne!

V vseh kotih se giblje, za visokimi omarami šušti, orožje zveni, in sence se premikajo... Čuj! tenek pisk iz daljave! Sto pinje beže... Že so se zmajale zavese, in mimo tebe je šinilo ko trop duhov! Še čutiš na čelu njih hladni dih.

Znam, da je bil veter, ki uhaja iz

Sednji način imenovanja škofov proizhaja še iz dobe konkordata. Pravico imenovanja škofov je namreč sv. Stolica dovolila cesarju ad personam; z nastopom konstitucionalnega življenja pa si to prevažno pravo prilastujejo avstrijske vlade. To nam pojasnjuje tudi, kako si morejo politični činitelji prisvajati toliko ingerence tudi na notranje cerkvene stvari, torej tisto od nas zatrevano odvisnost škofov od državnih činiteljev.

Tega mnenja so tudi nemški krščanski socijalisti! Izlasti jeden njihovih odlčnjakov in voditeljev, monsignor Scheicher, je že javno in dosledno zastopal stališče, da stranka krščanskih socijalistov ne more pripoznati škofov svojimi političnimi voditelji! To je menda glavna diferenca v nazorih, ki ločuje krščanske socijaliste od stare katoliške ljudske stranke. In če se ne motimo, je bil pokojni praški kardinal Schönborn, ki je celo napravil pot v Rim — na škodo stranki krščanskih socijalistov! In tedaj se je govorilo, da se je zgodilo to na pritisk — torej zopet pritisk! — od strani neke oblasti, ki ni cerkvena.

Stopimo višje! Približajmo se avtoriteti, kateri se je, dokler je bil mož še živ, uklanjal ves katoliški svet, in čegar spomin je danes še blagoslovljen v vsem tem svetu! To je mož, ki je v nemški, oficijalno protestantski državi povzdignil katolicizem do mogočnega činitelja, do največje možne veljave. To je mož, v katerem je našel svojega mojstra celo tudi genijalni in ob enem brutalni taktiki, državni kancelar Bismarck, ki je z nedorečeno virtuoznostjo znal izigravati eno stranko proti drugi ter izkoriščati njihove slabosti.

Ta mož je bil pokojni vodja katoliškega centra v državnem zboru nemškem — Windthorst, umrl 1. 1891.

Državni zbor nemški je razpravljalo o važni vojni predlogi, imenovani — ako se ne motimo — septenat. Radi te predloge je vihal v parlamentu silen boj in odlčitev je bila v prvi vrsti odvisna od katoliškega centra, kakor relativno najmočnejše stranke v parlamentu. V veliki skrbi radi te predloge je nemška diplomacija posredovala pri sv. Stolicy v Rimu, da bi od tam vplivali na katoliški centrum rešeni predlogi v prilog. V tikan je v obili meri ugodil tej želji nemške diplomacije in je tudi sam sv. Ose v tem zmislu direktno vplival na ves centrum. —

kaminov in razveva zaprti topli vzduh; vendar čutim labno grozo in plah sledim duhom...

Na hodnikih, kjer se božijo visoka okna, je svetlo. Slai rogovi je enov molé tu od sten in ščetinaste glave merjascev z belimi, ostrimi krivci. S stropa vise težke čelade. Potrkavam na eno s prstnim čenkom. In rezko zazvenja železo, za menoj pa glasno počti les... Ne, to ni bila puška; hrastovi les je, ki se suši in poka. Ali pa je bilo svarilo duhov, naj ne dramim grajskega miru?

Jaz slušam in stopam dalje — čez strme, škripajoče stopnice, tesne in temne koridore, mimo sobe služabnikov — in obstojim v svečanostni dvorani starega gradu. Kakšna prelest in krasota!

Jaz gledam in sanjam. Ali moje sanje, glej! so drzne in svobodne so kakor zle prikazni, strašče silovitih vitezev zakleto spanje — in dubovi pojavljajo svojo moč in me ženó iz dvorane...

V spalnici vlada tema. Zavese so zagrane; le od belih blazin miglja moten svet, ki mi kaže pot čez mehke, kipeče preproge. Hitro me vodijo duhovi, da moje oko ne oskrunja svetišča...

Kjer štiri zrcalne stene jasno medli

Vsled tega je imela ta stranka dolga posvetovanja, katerih končni vseh je bil pa ta, da je Windthorst v nemškem rajstagu podal slovesno izjavo, da katoliški centrum kraj vsakega velikega spostovanja do želje sv. Stolice vendar ne more tej želji ustreči iz političnih razlogov!!

Katoliški centrum je sicer pozneje glasoval za predloge vojaške in kolonijalno-politiške naravi, ali še le potem, ko je kaj dosegel, ko je uveljavil svoje važne zahteve, kakor na pr., da se je po želji kat. centra priredil zakon o povrnitvi plačil iz državnih prispevkov duhovnikom, katera plačila so bila zaustavljena vsled takozvanega kulturnega boja.

Tu je torej toli eminentno katoliška stranka postavila princip, da treba cerkvene stvari ločevati od političnih in da ni dolžna v političnih stvareh slušati niti glasu najvišega mesta v katoliški cerkvi — glasu sv. apostolske stolice!

Z navedenim smo torej dokazali dvojno: prvič, da škofje v naši državi ne živajo potrebne nezavisnosti, da bi mogli biti voditelji narodov v trdih političnih in narodnih bojih, in v drugo, da vodstvo političnih strank po škofih ni združljivo z vzvišenim dostojanstvom sv. Cerkev.

Izgledov in prič bi bilo torej dovolj. Ali ne — še jedno pričo moramo poklicati danes na izpoved, ker to je za nas res klasična priča. In ta ni nikdo drugi nego isti — ljubljanski »Slovenec«, ki nas je pozval na polje.

V njegovem zaamenitem članku v številki od dne 29. novembra 1902. pod naslovom »Tržaške razmere« — s katerim člankom smo se že obširno bavili — čitamo tudi nastopne izjave:

»V naši državi še dandanes ni premagano načelo jožefinstva, katero podreja cerkev raznim vplivom, ki nameravajo vse drugo prej, kakor podpirati jo v izvrševanju njenega svetega zvanja. Te nesrečne razmere so povzročile tudi v Trstu oni žalostni nered, ki je kriv zdaj tamošnjih homatij«.

»Pred vsem dajejo patronatne razmere liberalnemu magistratu preveč priložnosti in moči, da se vtika v stvari, do katerih ima po naravnem in božjem pravu pravico edino le cerkev«.

somrak zahajajočega dne in peštre boje lesketajo, in kjer omamljivo dehti rožni vonj — je grajske gospe, lepe vojvodinje, razkošni budoar. Poleg se mračni, med sivimi stebri, knezova starodavna soba, s stoletno upravo in staroslavnimi spomini...

Tu se zatajuje stari aristokrat s častiljivimi tradicijami in strogimi šegami pradedov, tam pa se naslaja moderna svetovna dama neomejene svobode in najsebičnejših razvad: — tu romantika, tam življenje — tu plemenitost, tam banalnost...

Boj je med tabo in tvojo ženo, ti po-božni in pravoverni plemenitaš, kakor je boj med stari in novim — in ti podlegaš, kakor podlega vek veku...

Čudne so zgodbe starega gradu. Gori v biblioteki, kjer prhnijo pergameni, in v galerijah blede slike pradedov, jih doznajem od čuječih duhov.

O krvavih bojih in slavnih zmagah govore te zgodbe, o hudih časih in o lepih dneh!

— Ko so leto za letom hrumele pod silnimi zidovi divje trume od vzhoda.

— Ko so se dvignile razjarjene pest tlačenih kmetov proti črnim stolpom, polnim groze in zločina.

»Tu nosi glavno krivdo posvetna oblast, katera vpreza cerkvene kroge proti duhu katolicizma v svoj trdi politični jarem«.

»Ko bi se bila cerkvena oblast uprla, bi bila izzvala proti sebi vojsko liberalnega židovstva in njegovega časopisja. In zgodilo se je žalibog, da je ordinarijat potrdil to prezentacijo v veliko nezadovoljnost slovenskega duhovstva«.

»Vemo, da je jako težko, iztrgati se vodilnim cerkvenim krogom v Trstu iz spon italijanskega nacionalizma, saj je v zduhter-zaški žnjim nasičen in privadila se je tudi vlada že tako, da ne čuti več niti njegove škodljivosti proti državi«.

Ti citati iz »Slovenca« involvirajo brez-pogojno pripoznanje, oziroma spopolnjujejo do kraja dokazila za našo trditev, da so škofje v Avstriji celó v notranjih cerkvenih stvareh v razmerju zavisnosti od izven-cerkvenih činiteljev, oziroma od političnih vplivov.

Nemški cesar Viljelm II.

je — zopet govoril. To pot je govoril nekemu odposlanstvu delavcev v Vratislavi.

Izvemši cesarja Viljelma in one, ki so v svojem pangermanskem delirju izgubili vsako možnost za razlikovanje dobrega od zgrešenega, dovoljenega od nedovoljenega, ako je zgrešeno, nedovoljeno prišlo od mož, ki so (po njihovem mnenju) poklicani, da vedede narod nemški v ono zlato dobo, ko bo na svetu le en narod-gospod, ki bo, seveda, nemški — ves božji svet, pravimo, soglašava tem, da mora vzbujati velike pomisleke tudi z ozirom na interese prestola in na ugled in avtoriteto onega, ki nosi krono, ako vladar dela tako, kakor dela cesar Viljelm, ako sleherni hip stopa s prestola doli in se meša med množico, izraža svoja mnenja in hoče isto s pomočjo svoje vladarske avtoritete usiljevati tudi drugim. Čim pogosteje govori vladar, tem vsakdanjeja postaja njegova beseda in izgublja v isti meri na svoji veljavi. Modri vladarji govore le tedaj, ako je povod primeren višini, na kateri stoje oni. Kakor ne bi bilo dostojno učenjaku, ako bi hodil sleherni dan na ulico prepirat se s pometači o tem, kako se najbolje — pometajo

Kako se je proslavila takrat hrabrost, zdaj se je osvetila pravičnost božja!

In dalje slušam v grozi zgodbo o hudobnem vitezu, ki je brata živega zakopal v zid...

Ali tudi o ljubezni črnem snutji mi duhovi šepetajo tužnosladko pesem...

Kako je lepa grajska gospa poljubila zvestega hlapca, in so bili potem nesrečni vsi: gospa in hlapec in plemeniti gospod.

Velike so tajnosti starega gradu!

... Zamišljen stojim v širokem oknu.

Zunaj za temnimi smerekami je ugasnil dan, in goste snežinke padajo z večernega neba.

Na veli grajski vrt je stopila zorna deklica in utrjala poslednjo rožo.... Nežen poljub je dahnila na premrli ovet in ga pripeljal na tople prsi.

Potem zre kvišku, in s cvetočega obrazka se jej smehlja sreča, in v lasih se jej utrinjajo snežinke ko srebrne zvezdice...

Oskrbnikova mila hčerka je, s katero se ljubiva —

To pa je še največja tajnost starega gradu.

ulice, tako ni dostojno vladarja, da hodi na trg, kjer se peha množica, prepirajoča se o vsakdanjih vprašanjih, in kjer si mora tako rekoč s komolci delati prostor.

Ali cesar Viljem nima samo to pogreško, da govori pogosto, ampak on ima še drugo razvado, neodpustno s stališča konstitucionalnega monarha. On se umešava tudi v politične in strankarske boje. On se v svojih govorih zavzema za to in ubija ono stranko. On prejudicira že svojimi govorimi postopanju parlamenta. On skuša vzbujati simpatije in antipatije izlasti s tem, da izvestne politične struje proslavlja, privrženec drugih struj pa zopet označa kakor izvižke — in postaja tako on sam, cesar, vladar: prepirajoča se stranka!

Takov neodpusten nastop je bil tudi gori omenjeni v Vratislavi. Mi nismo pristasi socijalne demokracije, to je menda znano. Ali to nas ne ovira, da ne bi očitno izjavili, da tudi ta socijalno politična struja — kakor vsaka druga v svobodni konstitucionalni državi — ima svo pravico do ekzistence in stremljenja po uresničitvi svojih ciljev. Tej struji se more nasprotovati ali rešene pravice jej ni smeti odrekati.

Ali naloga nasprotovanja pripada le drugim strankam, drugim strujam, drugim činiteljem ustavnega življenja, ne pa najvišjemu faktorju konstitucije. Ta mora ostati vzvišen nad strankami. Cesar Viljem pa je sedaj s svojimi govorimi za socijalnimi demokrati, kakor lovec s puško za divjačino. Nedavno je na kolodvoru v Essenu — povodom pogreba Kruppovega — rohnal proti njim na način, da je vzbudilo senzacijo in so zmajevali z glavo celo ljudje, ki so najzvestejši privrženci dinastičnega in monarhičnega principa. Ta svoj nastop z vsemi ostrinami najbrezobzirnejše polemike je obnovil včeraj v Vratislavi v svojem govoru do neke deputacije delavcev, ki se mu je predstavila. Rekel je n. pr.: Na podlagi skrbí, posvečene vam od vaših kraljev, sem opravičen spregovoriti do vas besedo posvarila. Predolgo že ste se dajali mamiti po agitatorjih socijalistov. Mesto da bi isti objektivno zastopali vaše interese, skušajo vas agitatorji ščuvati proti prestolu in oltarju, in so vas najbrezobzirnejše izkoriščali, terorizirali in usuzajevali, da so le jačili svojo moč. In v kaj se upotreblja ta moč? Ne v to, da se povpešuje vaša blaginja, ampak da se seje sovražstvo. S takimi možmi ne smete imeti več opravka in se ne smete več dajati voditi od njih.

V zastopstvo naroda pošiljajte le svoje prijatelje, priproste moža iz delavnice. Ta naj se poteza za vaše želje in interese in radostno ga bomo pozdravljali kakor zastopnika delavcev in ne kakor socijalnega demokrata. S takimi zastopniki delavskega stanu, in naj jih bo kolikor hoče, bomo radi skupno delovali za blaginjo naroda in dežele. Tako bo dobro preskrbljeno za vašo bodočnost, ker bo trdno koreninila v zvestobi do kralja, v spoštovanju do zakona in države, do vaših sodržavljancev in bratov, zvesto pregovoru: Boj se Boga, ljubi brata in spoštuj kralja!

Na gledališčno predstavo v Ljubljano.

Je pač tako, smola pri meni vedno ruje. Namenil sem iti v Ljubljano na predstavo v gledališče Kerpa bivam podnevi vedno v Trstu in po noči eno celo uro od Trsta, moral bi bil vstati vsaj poldrugo uro pred odhodom vlaka. Ker mi je pa vso noč plaval okoli glave »klofuta« za 100.000 frankov, katere sem jaz v sladkih sanjah prešteval in se s temi 100.000 franki voziral po Parizu, tedaj je naravno, da nisem mogel spati. Še le proti žarnemu jutru me je objel velikocenjani zaspanec ter me prenesel na svoj rajski Olimp.

Ura pa, ta je prežala nad menoj kakor nad grešno dušo, in ko se je privlekel nje brezsrčni kazalec na 7. — je sunila rajsko krasno gospo Sireno pod rebra s tako silo, da je ta v takem fortissimu zapela svojo jutranjo pesem, da me je takoj ukradla sladkemu Morfeju.

Strah in groza — ura 7. jaz pa 8. kilometrov od vlaka. Skočil sem in se »ala Fregoli« oblekel. Letel sem proti električnemu toku v tramvajsko pristanišče. Dospel sem tja skoro brez sape, pljuča so se mi skoraj dotikala — jopiča. Neusmiljena Samaritanka, ura, pa je mirno koračila svojo gladko pot in kazalec se je že repenčil na 7. in 45 min.

Da je tako nastopil voditelj, ali govornik stranke, ki je nasprotna socijalistom: a la bonheur! Temu ne bi moglo biti prigovora. Kakor ima socijalistična stranka pravico živeti, zastopati svoja načela, manifestirati svojo voljo in uveljavljati svoj program, tako imajo druge stranke pravico nasprotovati jej! Ali vladar ne sme postajati strankar in politični agitator! To ni dopustno — tudi proti socijalistom ne. Tako posezanje krone v strankarske boje je le obžalovati se stališča konstitucije in se stališča svobode. Javno mnenje, ako hoče varovati svoje pravo do svobodnega izražanja, mora le globoko obžalovati nastope cesarja Viljema proti socijalistom. Kajti gonjo, ki se uprizarja sedaj proti tem poslednjim, bi utegnila jutri občutiti katera si bodi stranka.

Načrt in odredbe

vseslovaške, umetniško-obrtniške razstave v S. Peterburgu leta 1904.

(Izlesek iz načrta in protokola odborove seje 20. maja 1902.

(Zvršetak.)

8.) Odbor skrbi v najstrožji meri za obrambo stvari na razstavi.

9.) Stvari se morejo prodajati na razstavi, pri čemer se vzame od prodane stvari 5 do 10% kupnine prodanih stvari v korist razstavi. Pogoji za prodajo stvari bodo olajšani; prodane stvari se morejo nadomestiti z ravno takimi, v nasprotnem slučaju pa se ne dovoli odvesti stvari z razstave do njenega zaključka.

10.) Razgledne omare in druge razstavljene hišne oprave gredo na račun udeležencev razstave, izvzete so priproste priprave, katere se vzamejo na račun razstavnega odbora.

11.) Udeležencem razstave dovoljeno je postaviti na razgled stvari vredne razstave.

12.) Vse stvari, po želji udeležencev, se bodo postavile pod posebno oceno izvedencev po pravilih, potrjenih ministrom financ, povabljenih za to svedokami iz vseh slovanskih narodov, in najboljše stvari dobe pohvalne dekrete.

13.) Za udeležence, katere žele udeležiti se razstave osebno, poskrbi odbor za ceno stanovanje in hrano.

Za predsednika: član razstavnega odbora, A. Vasiljev.

Glavni komisar razstave, K. Nikolajevskij. — Želi se dobiti posebno take stvari, katere so sposobne za trgovino, n. pr.: a) raznovrstne tkanine (iz volne, lana, žameta, preproge, trakovi, sukno in dr.), b) šivanja, čipke (špice) in šitki v zlatu, c.) Drobní izdelki iz lesa, tudi mebelj (hišna oprava), d.) Izdelki iz kovine, tudi orožje in juvelirske stvari, e.) Izdelki iz usnja, f.) Keramični izdelki, kakor porcelan, glina, steklo, kristal, g.) Muzikalni instrumenti, h.) Igrače, i.) Slike, umetniški izdelki, k.) Razni drobní izdelki, l.) Prirodni izdelki, posebno taki, na katere se mora računati, da pridejo v promet n. pr., koristnih tvarin izkopanih iz zemlje, uzorci lesa sposobnega za industrijo; kar se tiče surovih in polusurovih tvarin, bi se moglo poslati sledeče: volna, lasje, kože, masti in olje, tobak, vino in dr. — Vsi tukaj našteti

Strahopetnim pogledom, še bolj krhavam glasom, sem prašal pomilovalno električnega mojstra-zavirača:

»Kedaj dojdemo na postajo?«

»Kedaj, kedaj, po navadi«, mi je odgovoril zavirač z nekim zadržljivim pogledom.

»Kedaj pa po navadi?«, sem nadaljeval hlastnoželjno.

»Dve, tri, štiri, pet, ali šest čez osem.« Ojoj! vlak pa zapiska točno ob 8. uri, ta bo lepa!

Jezil sem se sam na-se, najraje bi se bil oklofotal, zakaj sem vendar tako dolgo spal?

Kaj pa javkaš, na rešitev misli! — že kdo vlak zamudi, se lahko odpelje s posebnim vlakom — ta je dobra! V tej misli se nisem dolgo zibal, ker se mi je takoj zazdelo, da moja »žaba« je premedla, da bi mogla potisniti poseben vlak do Ljubljane. Tuhtal sem tedaj naprej, kako bi si pomagal. Ena, dve, tri — hop! imel sem jo.

Če ta ne pomaga, smo zgubljeni. Stopil sem pred zavirača ter prejemši v roko svojo ne baš prenapihnjeno »žabo«, sem jo nekoliko stisnil da je potihoma zakvakala, zaviraču sem pa nekaj šepnil na uho in mu potisnil žabjo dlako. Možu je ta žabja dlaka tako dopadla, da jo je takoj potisnil v žep svoje debeluhaste suknje, ter zadovoljno prikimal.

predmeti ne izključujejo drugih predmetov, kateri bi bili sposobni in koristni za razstavo. Želi se tudi, razun tega, dobiti na razstavo etnografske in zgodovinsko-arheološke zbirke raznih slovanskih narodov, kakor tudi zbirke raznih literarnih del in materialov. Odbor želi te stvari dobiti kmalu, zato, da iste, katere spozna in sodi vrednim, da prevesti v ruščino popolno, ali pa le v izlečku.

Opomnja. Pisma sprejema odbor tudi v slovenskem jeziku pisana.

Politični pregled.

V Trstu, 6. decembra 1902.

Nemški predlogi za ureditev jezikovnega uprašanja. Včeraj so imeli nemško-liberalni in nemško-nacionalni poslanci iz Moravske in Šlezije konferenco, na kateri so se posvetovali o predlogih nemških poslancev iz Češke glede urejenja jezikovnega vprašanja. Na tej konferenci je bil soglasno vsprejet slednji komunique: »Z ozirom na okolnost, da bi od češko-nemških poslancev izdelani predlogi glede urejenja jezikovnega vprašanja po večini ne bili uporabni za Moravsko in Šlezijo, ker so tu jezikovne in narodne razmere drugačne, nego na Češkem, izjavljajo nemško-nacionalni poslanci iz Moravske in Šlezije, da neomajeno pristajajo na temeljna načela in predloge določene za uravnavo jezikovnega vprašanja v teh dveh pokrajinah, kakor tudi na zahtevo, da se tako urejenje zgodi le potom zakona«. Tudi parlamentarna komisija mladočeškega kluba je imela včeraj sejo, v kateri se je posvetovala o elaboratu nemških poslancev glede urejenja jezikovnega vprašanja. Večina komisije je smatrala nemške predloge za nevsprejemljive. Parlamentarna komisija mladočeškega kluba imela je na to včeraj popoldne skupno posvetovanje se zastopniki konservativnega veleposestva in češkimi ograrci. Na tem posvetovanju je bilo sklenjeno, da se izdeja temeljit elaborat, katero se predloži v podlago za rešitev jezikovnega uprašanja v deželah češke krone.

Skupna konferenca Mladočehov in konservativnih veleposestnikov je nadalje sklenila predložiti tudi pozitivno podlago za rešitev vseh sporovih vprašanj med Čehi in Nemci. Češki agrarci in češkonarodni socijalisti so izjavili, da so s tem sporazumljeni, vendar so si pridržali pravico, da podajo lastno izjavo glede namških predlogov.

Mi smo rekli že včeraj, da nemški predlogi, taki kakor so, za Čeha absolutno niso vsprejemljivi. To izhaja tudi iz navedenega komunikeja mladočeškega kluba. Ko bi ne bilo drugega razloga, je Čehom zadosten že ta, da so Nemci prišli s predlogi samo za Češko in da so iz te pravne akcije izključili Moravsko in Šlezijo. A mi pravimo, da bi Čehi tudi v slučaju, da so Nemci tudi rešeni pokrajini vključili v svoje predloge, vendar morali odkloniti iste, čim Nemci zahtevajo, naj se izrečno povdari, da ti predlogi ne smejo ustvariti nobenega preudela za druge pokrajine. Čehi ne smejo pozabiti niti za trenotek, da so od vseh priznani pionirji, elitna četa avstrijskega Slovanstva in da jim to častno svojstvo nalaga tudi dolžnosti.

Istotako je ugajala dlaka moje žabe tudi »ščipalec« ali tramvajskemu mežnarju (mežnar mu pravim za to, ker vedno vleče in zvoni.) Jaz sem skočil na mežnarjev komando na elektriko, mož je pozvonil in zdrknili smo, drveli smo, da se je vse kadilo, da so ubogi elektriki kar rebra pokala.

Pridrivši pred colninsko hišo, elektrika gor, tramvaj dol, hočeš, nočeš, moraš se ustaviti.

Jej, jej kaj bo, eule dol, ženske ven, jerbasi gor, malekarce dol, tu se je nekaj polilo, cula se je odvezala — vrišč in pišč. Mežnarju se je zdelo predolgo in v takem nestrpnem čakanju je pozvonil — prežgodaj.

Bim! Zavirač je pritisnil z ного in komaj je spustil s pod noge svoj mehanični »tanc«, zdrčala je elektrika, da so kar iskre švigale.

Strah in jok, krik in stok!

Žena brez eule, cula brez žene.

Tramvaj je namreč pustil na suhem ženo brez eule in cula brez žene. Po potu je pa še nekaj spustil na tla. Velikanska vreča zeljnatih glav se je zmuzgala s tramvaja, vreča pa se je tako obesila na zavori, da si je takoj razparala trebuh, iz katerega so takoj začele veselo skakati »modre« glave ter se valiti po tramvajski progi.

Mi smo povdarili že včeraj, da velike pomisleke vzbuja tudi dejstvo, da Nemci zahtevajo, naj se na podlagi njih predlogov na vsej črti zaustavi jezikovni boj med Čehi in Nemci in da zbornica takoj prične razpravo o važnih vladnih predlogih. Ta pomislek akcentuirajo tudi češki listi. Zelo se je bati, da je tu nastavljena past in sicer dogovorno z vlado. Težko je odvracati od sebe sum, da je tu glavni namen ta, da se Koerber jeva vladareži iz stiske.

Tu treba skrajne previdnosti. Celó nemški list »Zeit« izvaja, da na tej zahtevi Nemcev se utegne razbiti vsa akcija. Pravi namreč, da ta zahteva pritiska vsej akciji znak — uslužnosti do vlade. Kdor hoče preveč objeti, malo objema. To da je rojstni pogrešek nemških predlogov, ker hočejo doseči dvojen cilj: sporazumljenje s Čehi in — pomagati vladi. En namen ubija drugega. — Rečeni list vprašuje, da-li ne bi bilo sporazumljenje s Čehi večje vrednosti, nego obstanek katere-sibodi vlade, pa bilo tu li nemške vlada! In potem pripominja: »Osvojen je dnevnega reda za povišanje vojnih bremen in civilne liste ni ravno vabljivo plačilo za trud v sporazumljenje. Nit je torej slabo utaknena in šiv bo slab«.

Čehi so torej že izjavili, da na podlagi teh nemških predlogov ne morejo stopiti v pogajanja. Izdelati hočejo marveč svoje predloge. Na nemški nuncij pride češki renuncij. Ali to bo zahtevalo precej časa. Kaj pa mej tem? Kajti, to je naravno, da čim Čehi odklanjajo nemške predloge, tudi ne morejo radi njih zapustiti bojne pozicije, in celó metati najostreje orožje iz rok, dovolivši parlamentarno razpravo vladnih predlog!

Kaj torej mej tem? Na zahtevo Nemcev, naj bi se takoj zaustavil boj na vsej črti, odgovarja »Politik«: Nemci ne spreminjajo svoje taktike, zakaj naj bi jo Čehi zamenili z drugo? Morda zato, ker gosp. Koerber potrebuje svoj proračunski provizorij? Gosp. Koerber si je pustil časa celo leto, predal je zopet prijel za nit sporazumljenja, in tudi sedaj bi se ne požuril, ako bi ga sprememba v državnem zboru nemškem ne silila do določeb. Najviša državna potreba je narodno sporazumljenje. Za to daleč zaostaja parlamentarno ali neparlamentarno rešenje proračunskega provizorija. Praški list pritrja nasvetu, naj se razprave parlamenta prekinijo in vsa moč naj se posveti spravi akciji, ako sploh pride do iste. G. Koerber naj si, če ni drugače, pomaga za sedaj s § 14. Če bi pa hoteli na podlagi nemških predlogov siliti Čeha, naj spremene svojo taktiko v parlamentu, bi rešeni predlogi postali instrument boja!! Odgovornost za to pa pade na one, ki hočejo narodno sporazumljenje pričenjati z imperativom — s silo.

Iz ogrske zbornice. V včerajšnji seji ogrske poslanske zbornice došlo je do spopadov med člani neodvisne stranke in nemškimi poslanci iz sedmograške.

Člen neodvisne stranke, posl. Gall je dolžil Nemce, da v časopisih v Nemčiji priobčujejo Ogrski sovražne članke.

(Dalje v prilogi.)

»O moje glave! O moja glava«, je upil nesrečni gospodar teh neumnih glav, ter prosil mežnarja, da bi ustavil električni silotok.

Mežnar se pa še zmenil ni za njegove glave.

Na prvem postajališču je skočil ta nesrečni »glavar« tako nesrečno s tramvaja, da je butnil s tako silo v »fagar«, da so vse šipe zazvenele.

Drugih nesreč ni več bilo, in prihitel sem na postajo celi 2 minuti pred 8.

Vzel sem listek ter hitel na vlak, kjer sem pripovedoval in slikal to tramvajsko žalost. Da so se moji prijatelji brezsrčno smejali in hrohotali, ni treba omenjati.

Po železnici se mi ni pripetilo nič posebnega, samo da sem, koté naglo pokukati skozi okno — butnil nesrečno z glavo v zaprto okno. Moja glava je sicer ostala cela, ali šipa, šipa, ta se je tako ustrašila, da se je kar razletela.

Kakor je vsaka nesreča k sreči, tako je bila tudi ta.

Neko našo sopotnico je železnično zibanje kar hipnotiziralo, da je začela dobivati hudo belo francosko šminko, na kar je prišla k raztelesenemu oknu, in kmalu je dobila zopet našo domačo šminko.

Saksone (Nemce) Koradi se je opravičeval, da je bil le slučajno dopisnik.

Član neodvisne stranke Kubik je na to razžalil posl. Koradija.

Ta je pozneje pozval posl. Kubika radi razžalitve na dvoboj. Kubik je Koradijevemu pričam izjavil, da vzdruže, kar je rekel in da vsprejme poziv na dvoboj, kakor hitro bo častno razsodišče odločilo o nekih točkah.

Iz državnega zbora nemškega. V večerajnji seji nemškega državnega zbora je bil s 188 proti, 63 glasovom odklonjen prigovor socialističnega poslanca Bebela proti pozivanju na red v prejšnjem seji. Socialistični poslanci so nadaljevali obstrukcijsko-nistiško taktiko s tem, da so imeli dolge govore, tihoče se vprašanje poslovnega reda. Ko je slednjič predsednik Ballestrem predlagal, naj bi bila prihodnja seja v torek, nasprotovalo je več socialistov v dolgih govorih temu predlogu, ter so zahtevali, da bi se razprava nadaljevala naslednjega dne t. j. danes. Večina je odklonila ta predlog.

Reforme v Makedoniji. »Neue Fr. Presse« trdi, da so reforme, ki se imajo izvesti v Makedoniji, že uradno objavljene. Glavne točke teh reform so:

Orožništvo bo sestavljeno iz mohamedanov in krščanov. »Vali« imajo nadzorovati napredek gospodarstva, javnih zgradb in industrije; 5 odstotkov dohodkov v vilajetu se porabi za javna dela; vasi, ki imajo več nego 50 hiš, dobe ljudske šole; 2 tretjini naučne takse se porabi v vilajetu (v upravnemu okrožju). 1 tretjina za višje šole v Carigradu; valiji morajo skrbeti za to, da bodo od njih imenovani funkcionarji sposobni; sodne uradnike bo odslej imenoval justični minister, in sicer v enakem razmerju iz krščanov in mohamedanov. Tribunali morajo biti popolnoma nezavisni in ne sme nikdo vplivati nanje; kdor bi se pregrešil proti temu, bo suspendiran in pride v preiskavo; izvedenje teh odredov so poveri generalnim guvernerjem. Sledi še mnogo drugih odločeb glede izvajanja, oziroma nadziranja. Tako stoji na spirju. Vse pa je odvisno od tega, koliko preide v praktično veljavo.

Iz Francozke zbornice. V večerajnji seji francoske zbornice se je razpravljalo o vladni predlogi glede davka na sladkor, ki je bila vsprejeta s 537 glasovi proti 14. Posl. Coutant je predlagal, naj bi se monopoliziralo proizvodnjo sladkorja. Vlada se je izjavila proti temu predlogu in zbornica ga je odklonila z 297 proti 228 glasov.

Zbornica je prešla potem k razpravi o bruseljski sladkorni konferenci.

Posl. Ribot je odobral konvencijo, izrazil je pa bojazn, da ista ne prepreči sladkornih kartelov v Avstriji in Nemčiji. — Nadalje je izvajal, da v bodočnosti francoski sladkor izgubi angleško in ameriško tržišče ter je priporočal, naj bi se mislilo na to, da se še bolj zniža davek na sladkor, kar bi povzdiglo domači konsum in tako od pomoglo znižanju izvoza.

Ko je govorilo še nekaj poslancev, je zbornica odobrila bruseljsko sladkorno konvencijo.

Občudovavši krasoto narave in beli nedolžni sneg, po katerem so se poznali sledovi zajcev in druge divjadi, dospeli smo brez nadaljnjih nezdol do našega cilja, t. j. do bele Ljubljane, ki pa je bila ta dan še posebej bela.

Dospeli smo, je bil moj želodec tako spočit, da mi ni dal miru, moral sem mu takoj dati dela: Ko se je nadelal, sva bila zopet prijatelja.

Nekaj pred tretjo uro, smo se našli v gledališču pri »Divjem lovcu«; predstava je začela točno ob 3. in zvršila se točno ob 5. uri pop. Jaz sicer ne bi tega vedel tako natančno, pa povedal mi je prijatelj.

Po predstavi smo šli poskropiti »ta sitnega« in ko je bila ura osmo, smo že zopet sedeli v gledališču, da bi videli »Klofuto za 100.000 frankov«. Presneto, sem si mislil, ko bi jo hotel kdo meni zasoliti vsaj za 50.000 frankov ali kron.

Po gledališču smo se zopet zbrali pri podoligasti mizi, kjer smo se vsakakor dobro imeli; kaj bi ne, saj smo bili skupaj v sobi sami dobro znanci, zdelo se nam je, da niti nismo v Ljubljani, marveč doma. V Ljubljani je pa na vsak način prijetno in prijazno, še celo mima megla se nam je ta dan ognila.

Slednjič je zbornica sklenila, da se v naslednji t. j. današnji jutranji seji dokonča proračunska razprava, v večerni pa prične razprava o aferi Humbert.

Tržaške vesti.

Odbor pol. društva »Edinost« bo imel svojo sejo danes zvečer ob 7. uri. Vsi odborniki in njihovi namestniki so pozvani, da gotovo pridejo.

Prijateljstvo, da, a ne — suženjstvo! V svojem brezprimernem hinavstvu in licemerstvu je naš »Piccolo« te dni precejal svoje neslanosti o potrebi, da Slovani Istre žive z Italijani v prijateljstvu. To da je jelo spoznavati tudi hrvaško in slovensko ljudstvo samo. Koga hoče varati »Piccolo«? On in njegova oligarhična signoria — bodi v Istri, bodi v Trstu, bodi na Goriškem — da bi hoteli živeti v prijateljstvu z našim ljudstvom? Saj se v Dalmaciji, kjer Italijani niti ni kakor narod in žive isti le kakor kolonija, ki v svoji številni neznatnosti kar izginja v mase našega roda, kateri jedini tvori avtohtono prebivalstvo Dalmacije: saj se v tej deželi reklamirajo Italijani za se pravico, biti gospodarji-privilegiranci, ki smejo vsemu prebivalstvu držati stopal na tilniku!

In potem naj bi ti oligarhi v Istri ali pa celo v Trstu, kjer so jim razmere veliko ugodnejše in kjer imajo nerazmerno več moči, resno mislili na prijateljstvo z našim narodom! Na prijateljstvo o pravimo, resnično prijateljstvo, ki se izraža v vsej uredbi medsebojnega razmerja, v vseh odnosih medsebojnega življenja, a ne samo v svetobinskih, farizejskih besedah, ki jih ostudna tartiferija narekuje v slučajih potrebe radi zavrtnih namenov.

Kdo ne bi si želel prijateljstvo z narodom sosedom? In kako naj bi si mi ne želeli prijateljskih odnosov z Italijani, ko bi tako nujno trebali nekoliko odpočitka, nekoliko oddihljaja od ljutih bojev? Ali tistega prijateljstva, na katero misli signoria, mi ne maramo, marveč je odklanjamo z vso odločnostjo! Mi si želimo iskrenega, odkritosrčnega prijateljstva! Tako prijateljstvo pa je možno le med ljudmi (in to velja tudi za skupine ljudi, za narode), ki se spoštujejo med seboj, kar pa je zopet možno le tedaj, ako smatrajo drug drugega enako vredne enako veljavne.

Na podlagi enakopravnosti in enakoveljavnosti želimo mi prijateljstvo z Italijani. Ker vsako drugo »prijateljstvo« ni prijateljstvo, ampak hinavstvo! Italijani naj pripoznajo naš rod, našo narodnost, naš jezik popolnoma in brez vsakega pridržka enakepravnim na vseh poljih javnega življenja, spoštovati in ceniti naj prično našo kri, pa bo sklenjeno prijateljstvo samo po sebi, avtomatično.

Ali na tako prijateljstvo ne mislijo oni. Oni le govore ob gotovih slučajih hlinjene besede prijateljstva, da s tem zavajajo nevedne in jim zakrivajo svoja neprijateljska, rodu našemu sovražna dejanja!

Zato mi ne moremo odnehati od boja. In oni, oligarhija, naj se ne varajo s tem, da se jim tu pa tam posreča, da premamljajo nekaj naših nevednih, neukih in v gospodarski zavisnosti, v katero so zašli, zbeganih ljudi!

Zdrava masa našega naroda ve razlikovati med prijateljstvom, ki se pojavlja v dobrih, plemenitih in človekoljubnih dejanjih in med »prijateljstvom«, ki se v lice hlini za to da za hrbtno ubijajo in — sit venia verbo — kuje v verige!

Timeo Danaos et dona ferentes. Bojte se Danajcev tudi tedaj, kadar prinašajo darove! Narod naš ob Adriji: boj se oligarhov najbolj tedaj, kadar ti govore — o prijateljstvu! Le tako, ako boš neizprosno v borbi proti »prijateljstvu«, ki je hlinjeno, da zakriva nastavljenost past — prideš do prijateljstva z italijanskimi sodeželani, ki bo res prijateljstvo in ne gospodarsko in narodno — suženjstvo v katerem ješ sedaj!

Trkajte in vam odpro! Pod tem naslovom nam pišejo: Da dokazem, kako se moramo v Trstu bojevati za vsako in tudi najmalenkostnejšo narodno drobtinico, navesti hočem ta le slučaj:

Svoječasno sem bil vsprejel sovaruštvo mladoletnih otrok po pok. prijatelju A. D. To varuštvo, in še par drugih sličnih stvari, me je stalo že mnogo truda in sitnosti. Vsakokrat, ko imam posla na tukašnji sodnji za pupilarne stvari, moram romati od Judeža

do Kajfeža, predno pridem do šloveka, ki umeje moj jezik. Vse zapisnike in tudi dotične dekrete mi je omenjena sodnja morala napraviti v slovenskem jeziku! Vkljub temu pa mi ta slavna sodnja dostavlja le laške pozive, katere sem že čisto zavrnil in zahteval slovenskih. Pred časom je omenjena sodnja prejela svoto denarja, ki je kakor zapuščina določena mojim varovancem. Sodnja je omenjeni denar vložila na obresti in mi po nekoliko tednih doposlala neki odlak v nemškem jeziku! Napravil sem malo pritožbo in jo z nemškim odlokom vred vrnil rečeni oblasti. Odgovor ki sem ga dobil, je bil sicer slovenski, toda v odgovoru so mi povedali, da po meni zavrnjeni akt ni nikak razsodba, ampak da je le navadno nananilo, s katerim mi depositni fond javlja zavod, v katerem je vložen denar in pod katero številko je vložen. V odgovoru se mi je reklo dalje, da je pri depositnem fondu — nemški jezik uradni jezik in da je dotična prijava za — notranjo porabo!! Vrh vsega tega me je slavna sodnja pozvala, naj prinesem kolek za eno krono, ker nisem bil kolekoval omenjene pritožbe.

Proti takemu odgovoru sem se potem g. dr. Slavika pritožil na e. kr. deželno sodnjo in — zmagal! Predsednik deželne sodnije mi je javil, da je moji pritožbi zadoščeno in večer sem prejel tudi dotični odlok v slovenskem jeziku.

Za revnega delavca ni prijetno, da se mora še danes bojevati, ako hoče umeti, kaj da mu glavne sodne oblasti pišejo. Še manje prijetno je plačevati pošne stroške, ko nam čisto nič ne preostaja za take — nepotrebne špase. Zato moramo zahtevati, naj se že enkrat neha z razpošiljanjem laško-nemških odlokov ljudem, ki ne poznajo teh jezikov in ki imajo vse pravice zahtevati, da e. k. uradi obnejejo znjimi v slovenskem jeziku! Gospodu dr. n. Slaviku lepa hvala! Sobotom delavcem pa — ne udajte se, ne udajmo se!

Naroden delavec.
Zavarovanje zasebnih uradnikov za starost in onemoglost in nedeljski počitek v odvetniških pisarnah.

Ti vprašani je državni poslanec vitez pl. Berks zopet sprožil.

Vsled inicijative društva slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov v Celju je prve dni t. m. opozoril načelnika socialno političnega odseka, dr. a. Grossa, da je že minolo poldrugo leto, kar se je predložil načrt postavi o zavarovanju zasebnih uradnikov: rekel mu je, da nikakor ne gre, da bi tako važna stvar v odseku zaspala, to tembolj, ker je v širših krogih obudila upanje na ugodno rešitev. Nadaj se je tudi predložil socialno političnemu odseku predlog zaradi uvedena nedeljskega počitka v odvetniških in notarskih pisarnah.

Vprašal je torej načelnika socialno političnega odseka, če je isti voljan potrebno ukreniti, da bodo te dve zadevi kma' u rešeni.

Načelnik tega odseka, dr. Gross, izgovarjal se je sicer na poročevalca dr. a. Fort-a pa neopravičeno. Dr. Fort namreč pravi, da bode o prvi zadevi poročal, kakor hitro mu bodejo razmere v zbornici to dopuščale in da je vprašanje o zavarovanju za starost in onemoglost itak tudi točka v čeških spravilih predlogih.

Glede nedeljskega počitka je pa poročilo izgotovljeno ter tudi že na dnevnem redu in se bo o njem razpravljalo, kakor hitro mine sedanji kritični položaj v zbornici.

Božičnica. Po hudem mrazu in snegu, vzdiguje se iz morja dan na dan nezdružna megla. A za to proti zopet huda zima, sneg, led, burja in tako vedno dalje, do božiča in naprej do velike noči.

Ah koliko gorja je združenega s to nesrečno zimo, posebno za velikomestne in okoličanske reveže. Očetje večinoma brez dela. Matere itak ne morejo za posebnim zaslužkom. A njih bedna deca, tresoč se po vsem životu radi slabe obleke in nezadostne hrane; ta uboga deca hiti v strgunih čreveljih in tanki suknjici v šolo, da tam nabira potrebnih ved za življenje.

Bože moj: je li pa v stanu taka borna sestradana stvarica slediti pouku? — Ali je zmožna tekmovali s čvrstim in telesno dobro preskrbljenim otrokom? O ne, nikakor ne! In če je duh še tako čil, omajati mora pod težo revnega telesa!

Ali ste kedaj premišljevale o tem, častite slovenske gospe, posebno tedaj, ko ste oblečile gorko obleko in nadevale tople čreveljce

svoji lastni deci? Ste se-li spomnile tedaj, koliko tisoč ročic prezeba in koliko revnih teles je pol otrpjenih, ker uboga mati ne premore, da bi svoje črvičke toplo oblekla?! Vem gotovo, da ste čestokrat mislile vse to in da vam je Vša sree narekovalo: Pomagaj, daj!

Vidite, da sledite nagonu svojega srca, naj pač nihče ne prezre okrožnice, ki jo dobi radi božičnice, s katerimi prispevki se vsaj deloma obuje in obleče ubožna deca slovenskih šol vrteev družbe sv. Cirila in Metodija! Pa ni dovolj okrožnice, te dni morda potrkajo na Vaša vrata gospe nabiralke. Oh, tedaj ne zapirajte svojih sre, temveč odprite roke, odprite sree!

Občni zbor društva »Hajdrih«. (Dopis.) Naše pev. društvo »Hajdrih« na Prosoku je imelo svoj občni zbor dne 30. m. m. t. l. G. predsednik Ig. Dragotin Starec je v svojem nagovoru povdarjal, da bi se naš Prosok še lahko več odlikoval, ako bi bili vaščani bolj delavni. Njegov govor nas je tako navdušil, da smo mu vsi obljubili združeno delovati v prid društva in vse občine. Jako nas je veselilo poročilo g. tajnika, iz katerega smo posneli, da je društvo v minolem letu napravilo dva korporativna izleta, tri domače veselice, in štiri zabavne plesne venčke, ter si nakupilo stolice in dvanajst krasnih trobojnic. Vzdostilo nas je tudi poročilo g. blagajnika, ko smo šlišali, da šteje društvo že sto členov. V nov društveni odbor so bili izvoljeni: Dragotin Starec predsednik, Žitomir Milič tajnik, Jaromir Bizjak blagajnik; odborniki: Janko Verša, Fran Kale, Kronoslav Cbee in Hraber Škabar; namestniki: Ljub. Metlika, Radi Milič in Radoslav Škabar; pregledovalca računov: Ivo Rebula in Maks Ukmari.

Novoizvoljeni odbor je sklenil prirediti svoj »Silvestrov večer« in pustno veselico dne 2. svečana. Zborovanje se je zaključilo z vso navdušenostjo in zaupanjem, da bo novoizvoljeni odbor vodil društvo po dosežni poti.

»Hajdriša«.

Burja. Včeraj nas je gospa burja zopet prav pošteno popihala. Pihati je začela že jutraj, a njena sila je proti večeru vedno bolj naraščala, tako, da je znašala nje brzina 135 kilometrov na uro, kar še celo pri nas, ki smo z burjo v sorodu, ni ravno v navadi.

Včerajšnja silna burja pa je v našem mestu zahtevala tudi nenavadno žrtev. Okoli poludne vrgla je na tla neko mlado gospo, katere si je o tem prebila lobanjo. Prenesli so jo v bolnišnico, kjer so pozneje izvedeli, da se imenuje Regina Pillare in stanuje v ulici Foscolo št. 9 A. Danes jutraj je po operaciji umrla.

Popoludne je burja v ulici Acquedotto telebnila ob zid 53 letno Roso Ganarini. Tudi ta je bila težko poškodovana na glavi in po vsem telesu ter so jo morali prenesti v bolnišnico.

Istotako se je zgodilo 25-letni Karolini Gerželj, katere je nesla kosilo svojemu možu. Burja jo je v ulici Bosco dvignila v zrak in butnila ob zid. Revica si je o tem razbila čelo in so jo z vozom odpeljali v bolnišnico. Nje življenje je v veliki nevarnosti.

V bolnišnico so nadalje vsprejeli tudi 19 letnega Karola Torcella, katerega je burja vrgla na tla pred krčmo »Alla città di Marburgo«.

Burja je vrgla na tla še mnogo drugih oseb, ki so bile več ali manj poškodovane, katerih pa je preveč, da bi jih mogli vse naštet.

Dražbe premičnin. V torek, dne 9. dec. ob 10. uri predpoludne se bodo vsled saredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Mude vecchia 2, platnine; ulica del Lloyd 2, hišna oprava; Campo S. Giacomo 11, oprava v zalogi; ulica Amalia 3, mizarske klopi; ulica Ireneo 3, L. n., hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplo. A. 7. uri jutraj 59.2 ob 2. uri popoldne 11.3 C. — Tlakomer ob 7. uri jutraj 757.6 — Danes plima ob 8.48 predp. in ob 9.57 pop.; oseka ob 3.14 predpoludne in ob 3.17 popoldne.

Zaradi praznika v ponedeljek izide prihodnja številka »Edinosti« v torek popoldne ob navadni uri.

Društvene vesti.

Trgovsko izobraževalno društvo javlja, da jutri v nedeljo dne 7. t. m. radi »Miklavževe veselice« ne bo šole.

Sijajna maskarada »Tržaškega Sokola«. Kdo se je ne veseli te ponosne kraljice vseh slovenskih predpustnih zabav v našem mestu? Komu ne vstrepeše radosti srce ob spominih na preteklo »Sokolovo« maskarado in ob novici, da naj nam je tudi v prihodnjem pustu zagotovljena ta najlepša vseh slovenskih zabav v Trstu? Tudi letošnja »Sokolova« maskarada vršila se bo, kakor dosedanje, v elegantnem gledališču »Armonia«, le s to razliko, da bo ta maskarada še sijajnejša, še veselejša še presrečnejša od minolih. Oni, ki se mislijo te maskarade udeležiti — in to so gotovo vsi tržaški Slovani — imajo dovolj časa v to, da se na njo pravočasno pripravijo: nihče nam ne bo mogel očitati, da smo občinstvo prepozno obvestili.

Toraj vsi na delo, in to takoj, da se tržaški Slovani zopet jedenkrat pokažemo svetu v vsej naši moči in veličini!

Telovadba za ženske. Ker se je že priglasilo nekoliko gospic za redno obiskovanje pouka o telovadbi pri »Tržaškemu Sokolu«, opozarja se tem potom vse one častite gospe in gospice, katere bi imele voljo in veselje do telovadbe, da se kar najhitreje zgledajo in sicer pismeno pri g. telovadnemu učitelju M. Bergantu, ulica Farneto št. 11, II. n.

Dnevi in ure za redni obisk določi se pozneje in sicer po ukrepu večine.

Silvestrov večer »Tržaškega Sokola«. Tržaški Slovenci so se že tako privadili na Sokolove Silvestrove večere, ki se že tako dolgo vrsto let s krasnim uspehom prirejajo v našem mestu, da bi jim bilo čudno, ako bi se morali brez Sokolovega Silvestrovega večera posloviti od starega leta. Sokol pa si vselej vestno prizadeva in skrbi za to, da ne odpade tržaškim Slovincem ta tako priljubljena zabava. Kakor vsako leto, tako je odbor »Tržaškega Sokola« tudi letos storil svojo dolžnost nasproti tržaškemu Slovincu in preskrbel jako primeren in lep prostor za »Silvestrov večer«. Letos se bo namreč ta lepa zabava vršila v veliki dvorani hotela »Evropa« na trgu pred vojašnico. Z ozirom na centralno lego prostora in z ozirom na izvrstno postrežbo, katero priredi tržaškim Slovincem dobroznan restavracija hotela »Evropa«, je že danes gotovo, da bo občirna dvorana polna slovenskega občinstva, ki se pod vodstvom čilega »Sokola«, združeno v bratski ljubezni poslovi od starega leta.

Program priobčimo pravočasno.

Opozarjamo na jutranjo in ponedeljsko gledališčno predstavo v »Narodnem domu« v Barkovljah. Jutri se bodo predstavljale vesele igrice »Strah pred mišjo«, »Razpor med ženo in možem« ter »Kmet, ki je bil prvičkrat v lekarni«. V ponedeljek pa vesele igrice »Petjem »Sokica«. Igre uprizori dobroznana družba Gavrilovič.

Začetek obeh predstav ob 4 $\frac{1}{2}$ uri popoldne. Ustopnina 25 nvč., sedeži 25 nvč. Na predstavi svira vojaški orkester.

Za »Božičnico« so doposlali sledeči: g. Edvard Horak trgovec 20 K, g. Ivan Pogorelec, g. Igo. Počivalnik, dekan v Krkaveh, vsak po 10 K, g. Jos. Tomšič, duhovni Starad, g. Ant. Cibič, dekan v Črničah, g. Ig. Leban, župnik v Batujah, g. Simon Gregorčič v Gradišču, g. ca Marija Mavrič v Podgradu, g. Nikolaj Žugelj, ekspozit v Dutovljah, g. Anton Leban, nadučitelj v Komnu po 2 K, g. Ivan Slavec, župnik v Repentah, in g. Fran Kemr župnik Marešice po 3 K, g. Alf. Poljšak, duhovn. v sv. Tomažu 1 K, g. Jakob Klemenc, trgovec doposlal 31 m perkala, 31 m barchenta in 4 volnene črpiče.

Presrečna hvala vsem blagim rodoljubom in rodoljubkam! Nadalje prosi in priporoča

Maja Grom,

blagajničarica, via Conicoli 1. I.

Vesti iz ostale Primorske.

× Mesto poštnega odpravnika je razpisano na c. kr. poštnem uradu v Dutovljah, pol. okraj S. žana, proti pogodbi in kavciji 400 K, letna plača 550 K, uradni pavšal 140 K, letni pavšal 140 K za lokalno do-
stavljanje poštnih pošiljatev.

Prošnje v teku treh tednov na pošto in brzojavno vodstvo v Trstu.

Vesti iz Štajerske.

— Nemška kultura je zopet pognala lepo cvetko. To pot se je zgodilo v Ljutomeru. Neki Makrin, sin »Štajerčeve« vzgoje, je pričakoval spoštovanega dra. Grossmana na javnem trgu in ga dvakrat udaril s pasjim bičem. Tako cvetje poganja nemška kultura na Štajerskem! To je brutalnost, ki presega vse meje. »Domovina« trdi opravičeno, da tisti Makrin ni storil tega po lastnem nagibu, marveč je vzrok v sovražstvu, s katerim Ljutomersko nemškutarstvo preganja dra. Grossmana, katerega bi srditeži najraje izgnali iz Ljutomera s pasjim bičem.

Skoro še bolj, nego nas boli krivica, ki jo trpe naši rojaki na Štajerskem vsled brutalnosti narodnih nasprotnikov, mora peči in žgati krvava ironija, ki je v tem, da ljudje, ki se tako škandalozno vedejo, nazivljejo sebe nositelje kulture, druge pa, njihove nedolžne žrtve — barbore.

— Družina požigalec. Te dni je stala pred porotnim sodiščem v Celju družina Perechlin radi večkratnega požigovanja. Obdolžena je bila, da je provzročila nič manje, nego 8 požarov pri različnih posestnikih v Rečici.

Ta družina je kaj na slabem glasu v Rečički občini in jej je zato občinski predstojnik dal ukaz občino zapustiti. Ker pa ni mogla nikjer dobiti stanovanja, se je hotela masševati nad županom in nad občinskimi možmi in jim je sin Herman Perechlin pisal neko pismo, v katerem je grozil, da jim prizadene nesrečo. — Vse to je napotilo starega Perechlina, da je ali sam, ali je pa svojega sina naščuval, da je isti požigal zaporedoma pri svojih sovražnikih. Zgorel je tudi župniški marof. To pa zaradi tega, ker je imel jezo tudi na župnika.

Na razpravi je bilo zaslišanih 71 prič, a vendar ni bilo dejanje popolnoma dokazano. Obtoženci so na razpravi tajili celo to, kar so popred v preiskavi priznali.

Porotniki so spoznali krivim sina Hermana in očeta Franca Perechlin, in sicer prvega kakor posrednega in drugega kakor ne posrednega storilca požarja pri Stanihu, glede drugih požarov so jih oprostili. Sodni dvor se je na to poslužil § 332 k. p. r. ter je obsodbo porotnikov zavrgel, češ, da so se porotniki zmotili.

Vsa stvar pride še enkrat pred porotnike Herman Perechlin je že nastopil odmerjeno mu kazen Fran Perechlin pa ostane v zaporu do prihodnjega porotnega zasedanja.

— Na smrt obsojen. Celjsko porotno sodišče je obsodilo na vislice ondotnega prodajalca južnega sadja Pungračiča, ki je dne 20. septembra t. l. ustrelil svojo pri-
leznico Persolio. — Do zadnjega trenutka je trdil, da jo mu med potjo na sejem v Šoštanj napadli roparji ter njegovo spremljevalko ustrelili.

— Žareč pepel je podsul v cinkarni tovarni v Celju delavca Josipa Šribarja. Nakladal je pepel, ki je pomešan z nepogašeno žlindro v velikih plesteh, o tem ga je zgornja plašt podsula ter je vsled opeklin umrl.

Razne vesti.

Odprava plemenitaških naslovov. — V francoski kamori je socialist Fournier postavil predlog, naj se v Franciji odpravijo vsi plemenitaški naslovi. To pa ne pomenja nikake posebne demokratične reforme, ker je v Franciji plemstvo že davno odpravljeno. Le plemenitaški predikati se še rabijo, pa brez oficielnega pomena. Tam se kdo lahko imenuje kneza, grofa, vojvodo, če je to al pa ni.

Zapuščina gledališke igralke. Te dni so v Parizu na dražbi prodajali zapuščino igralke Vande de Boncza. V enem samem dnevu so skupili za dragocenosti 600 000 frankov. V dveh dneh skoro 1 milijon. Največjo ceno je dosegel collier, sestoječi iz 43 velikih orijentalnih biservov. Prodan je bil za 234.000 frankov.

Grozna rodbinska drama. Iz Drniša v Dalmaciji javljajo: Kmet P. Z. iz Ljubostina je že dlje časa sumil na iskrenost svoje žene, katero je goreče ljubil, in je, da se prepriča in da odpravi vsaki dvom, zadnji mesec dni prežal na njenega ljubimca. Zastonj mu je bilo vse, o ljubimcu ni bilo nikake sile. To mu je še bolj priljubilo ženo in dvojico otročičev. Ljudje pa so vendar govorili in to ga je grizlo še bolj, ker se ni mogel prepričati. Ko pa se je nekega dne mirno in brez vsake zle namere vrnil domov in šel k ženi, našel je pri njej ljubimca. Ta je pobegnil, mož pa

je zbesnel, da mu je ta človek uničil srečo in okrunil svetost rodbine! Ko je ostal sam z ženo, izgubil je zavest in v tem besnilu je nagrabil po sekiri ter zamahnil po njej. Ona pa se je še pravočasno umaknila toliko, da jo je ostrina zadela le po rami. Ali rana je vendar smrtonosna. V svojem besnilu je poletel potem k postelji, kjer sta ležala otročiča, eden treh let, drugi sedmih mesecev, ju pograbil ter razsekal s sekiro. »Jaz naj bi redil tuje?!« Te besede je izgovarjal, ko je moril nedolžna otročiča. Dovoljši to grozno delo pa je nesrečni človek jel jokati nad svojimi žrtvami. Ves potrt je govoril razne bedastoče o čaradejkah. Odveli so ga v zapore in je že priznal svoj čin.

Slovensko društvo »Ilirija« v Pragi. Na III. (izr.) obč. zboru, v ponedeljek dne 1. t. m. in v I. odboru seji, v t. rek, dne 2. t. m. slovenskega društva »Ilirija« v Pragi se je sestavil sledeči odbor:

Predsednik: Egon Stare, iur. cand., tajnik: Ciril Jekovec, stud. ing., blagajnik: Pavel Pestotnik, stud. phil., knjižničar: Janko Pretnar, stud. ing., odb. namestnik: Viljem Kukec, stud. ing.

Društvo »Ilirija« priredi s kolinskimi Sokolom »Fügnern« v Kolinu, ki je pokazal že spomladi posebno nam Slovincem svojo veliko gostoljubnost, dne 10. pros. 1903. 1. maskarado. Zabavni odsek je pozval doslej okrog 1300 adres ter ukrenil vse potrebno, da se maskarada obnese v vsakem obziru kar najujajnejše. Dekoracije napravi društveni člen, akad. slikar g. Žmitek.

Med kolinskim občinstvom vlada največje zanimanje za to prireditev. Eventuelne reklamacije vsprejema »Ilirija« v Pragi in Sokol »Fügnern« v Kolinu.

Književnost in umetnost.

Ruska knjiga o Kranjski. Vera Haruzina: Krajna. Očesk. Moskva. Universitetskaja tipografija, Strastnoj bulvar. 1902. Vel. oktav. Str. 49. — Sestra g. Al. Haruzina, katerega spise o Slovincih smo že večkrat omenili, je napisala za list »Estestvoznaniye i Geografija« daljšo razpravo, katero imamo zdaj tu v ponatisku. Učena pisateljica je svoje bivanje na Kranjskem res prabila jako pridno za temeljite študije in mi bi le želeli, da bi se Slovenke od nje naučile znanstvene metode in iz tega izgleda zajele tudi kaj vrednostnega duha. Najprej je očitana zgodovina kranjske dežele, in sicer je šla pisateljica v deželni muzej, kjer si je ogledala prazgodovinske izkopnine. Vidi se, da jo je ravno ta snov posebno zanimala. Za rimsko dobo opisuje zgodovino slovenskega naseljevanja na Kranjskem. Potem prihaja na vrsto geografski opis, v katerega pa vpleta pisateljica črtice iz kranjskih gospodarskih razmer, iz družinskega življenja itd. Spisu so pridejane tudi lepe slike: narodna noša, vzorci slovenskih gospodarskih poslopij itd. S pravim navdušenjem opisuje ruska pisateljica lepoto kranjske dežele. Dih one ljubezni do našega doma, katerega je našla v Valvazorju, veje tudi iz njene razprave. Mi smo simpatični gospici pisateljici iz srca hvaležni za to razpravo, ker bo gotovo na Ruskem povzdigala čast naše domovine.

Po »Slovincu«.

Brzojavna poročila.

Državni zbor.

DUNAJ 6. (B.) — Gospodska zbornica. — Podpredsednik grof Auersperg sporočil je zbornici zahvalo cesarja in nadvojvodinje Marije Terezije na častitkah zbornice povodom zaroke nadvojvodinje Elizabete in se je spominjal smrti grofa Thun Hohensteina in grofa Belcredijs.

Zakonski načrt glede določenja dnevnega časa za protestiranje menjic izročil se je brez razprave odseku. Istotako se je zakonski načrt glede Djokleeijanove palače v Spltetu izročil posebnemu odseku.

Zbornica je na to odobrila več manjših zakonskih načrtov, vsprejetih od poslanske zbornice, med temi tudi zakonski načrt glede podaljšanja sistiranja roka za provizorno 5% povišanja hišno-najemninskega davka v Trstu in okolici.

Iz angleškega parlamenta.

LONDON 6. (B.) Zgornja zbornica je po dvanajstem posvetovanju s 147 proti 37 glasom vsprejela v drugem čitanju zakon o pouku. Roosebery je na oster način pobijal

predlog vlade, izlasti pa določilo glede šol, ki se imajo vzdrževati po dobrovoljnih prispevkih. Mesto narodnega da je vlada ustvarila zakon, kateremu posledice bodo pogubne.

Vihar.

NEW-YORK 6. (B.) Na obrežju vshodnih držav divja silen vihar. Pred Nord-Carolina je neki schooner razbil in se možtvo smatra izgubljenim.

Priseljevanje Italijanov v južno Afriko.

KAPSTADT 6. (B.) Tajnik oddelka za poljedelstvo je izdelal načrt za priseljevanje Italijanov. Po tem načrtu naj bi se sklenil trileten kontrakt z delodajalei, po katerem naj bi bilo delaveem dovoljeno obdelovati del farm proti gotovemu deležu na dobičku.

POSILANO.

Slavno uredništvo

Podpisanci prosijo, da objavite v svojem cenjenem listu, da niso s člankom »Naši učitelji«, priobčenem minolega tedna v »Edinosti«, v nobeni zvezi.

V Ljubljani, 4. grudnia 1902.

Rudolf Vrabl J. Levec

Janko Likar.

Potrujemo, da smo zgoraj omenjeni članek prijeli od čisto druge osebe.

Uredništvo.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem odprl

gostilno

v ul. Belvedere št. 23 B.

Točil bom izvrstna in pristna vina, in sicer dalmatinsko vino po 32 nvč., istrski refošk po 36 nvč., belo vipavsko po 40 nvč.

Kuhinja bo vedno preskrbljena z dobrimi jedili.

Priporočam se za obilen obisk

Fran Valetič.

Epilepsija.

Kdor trpi na omotici, krču in drugih nervoznih stanjih, naj zahteva o tem knjižico. Vdobi se brezplačno in franco v Schwanen-Apotheke Frankfurt a. M.

Čast mi je naznaniti p. n. sl. občinstvu mesta Trsta in okolice, da sem te dni otvoril zalogo dalmatinskih naravnih vin. Prodajam po zmernih cenah na debelo in v steklenicah. Zaloga se nahaja v hiši **Emila grofa Alberti-ja**, ulica Ghega št. 8 zadej na dvorišču.

Namizna vina, črna, bela, »Opollo« (schilcher).

Prodajam tudi naraven in pristen tro-pinjevec in olje.

Ker so naša dalmatinska vina ne samo na glasu kakor izvrstna, ampak še znamenita, tudi kakor okrepiljoča za bolnike in malokrivnike, nađejam se za trdno, da me bo sl. občinstvo najmanogostevilneje počaščalo se svojimi naročbami ter stem vršilo naše narodno geslo: **Svoji k svojim!**

Odličnim spoštovanjem

Matko Paic.

OBUVALA.

— Dobro jutro! Kam pa kam?

— Grem kupit par čevljev!

— Svetujem Vam, da greste v ulico Riborgo št. 25 po domače k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste obuvala za moške, ženske in otroke. Isti popravlja male stvari brezplačno ter sprejema naročbe vsakovrstno obuvalo na debelo in drobno.

Lastnik: Peter Rehar.

MATTOX
GISSHÜBLER
naravn
alkoholna kiselina

Svoji k svojim!
ZALOGA

pohištva

dobro poznane
tovarne mizarske zadruge v Gorici (Solkan)
vpisane zadruge z omejenim poroštvom

prej Anton Černigoj
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Solidnost zjamčena, kajti les se osuši
v to nalašč pripravljenih prostorih s tem-
peraturo 60 stopinj. — Najbolj udobno, mo-
derni sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištva brezplačen.

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva
vseh vrst.

TRST

TOVARNA: ZALOGA
Via Tess. vloga: Piazza Rosario št. 2
Via Limitane: (šolsko poslopije)
in Via Riberge št. 21

Telefon št. 670.

Veliki izbor: tapetarij, stoli in stik, is-
vršaje naročilo tudi po posebnih načrtih

Cene brez konkurence.
(ILUSTROVANI CENIKI KASTONI IN FRANKO
Predmeti postavijo se na parobrod
ali železnico franko.)

Castim si naznaniti slavnemu ob-
činstvu, da sem otvoril novo

prodajalnico jestvin

v ulici Stadion št. 25.

Prodajalnica je dobro asortirana z
vedno svežim blagom, kakor: kavo,
sladkorjem, rižem, moko, milom in sve-
čami. Nadalje imam v zalogi pristne
testenine iz Napolja, Bolonje in Trsta.

Posebnost: testenine z jajci.

Izbor likerjev, vin v buteljkah, bi-
škotov odlikovane tovarne Gatti v Trstu.
Suho meso.

Za obilne naročbe se uljudno pri-
poroča

Josip Perovšek.

Anton Skerl

mehanik

Piazza delle Legna 10. (hiša Caccia).

Gramofoni, fonografi, plošče in ci-
lindri za godbo v velikem izboru.

Internacionalna godba in petje.
Vse po cenah, da se ni bati konku-
rence.

Specijaliteta:
Priprave za točenje piva.

NB. V olajšanje nakupovanja se proda
jajo vsi predmeti tudi na mesečne obroke.

Varstvena znamka: SIDRO.

LINEMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

pripoznano izvrstno, bolečine
blažilec mazilo; dobiva se po
80 stot., 1.40 K in po 2 K po
vseh lekarnah.

Pri vkupovanju tega posoda pri-
ljubljene domačega zdravila naj
se pazi edino le na originalne
steklenice v zavitihih z našo va-
stveno znamko „SIDRO“ iz
Richterjeve lekarne in le tedaj je
gotovo, da se sprejme originalni
izdelek.

Richterjeva lekarna pri slatnem levu v Pragi
I. Kizabettine ulice 8.

Stanje hranilnih vlog:
15 milijonov K.

Rezervni zaklad:
okroglo 350.000 K

Mestna hranilnica ljubljanska

na mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8 do 12. ure dopoldne in jih obre-
stuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu.
Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zara-
čunila vlagateljem.

**Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada
mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vse
svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti
to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih
otrok in varovancev.**

Dejarne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom
c. kr. poštne hranilnice. Poštno-hranilnične sprejemnice do-
bivajo se brezplačno.

V manifakturni trgovini tvrđke Giuseppe Bolle

v ulici Nuova, nasproti palače Salem

garnitura za	6 oseb od gld. 2.—	do gld. 2.40
„	9 „ „ „	3.60
„	12 „ „ „	4.40
„ (desert) „	6 „ „ „	1.40

Pregrinjala na meter navadne, bele, barvane itd.

Trgovsko-obrtna registrovana zadruga z neomejenim jamstvom v Gorici.

Hranilne vloge obrestuje po 4½%, — večje stalne, naložene najmanj na jedno leto, po 5%.

Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov brez izgube obresti. Rentni davek plačuje
zadruga sama.

Posojila daje na porošstvo ali zastavo na 5-letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih
obrokih, — proti vknjižbi varščine tudi na 10-letno odplačevanje.

Zadružniki vplačujejo vsak za delež po 1 krono na teden, t. j. 260 kron v petih letih. Po
zaključku petletja znaša vrednost deleža 300 kron.

Stanje 31. avgusta 1902:

Deleži: a) podpisani	K 1.231.200—
b) vplačani	604.989-58
Dana posojila	1.353.212-28
Dopolnilni zaklad	209.177-16
Vloge	568.867-99

Velika prodaja za Božič in novo leto.

Za božična in novoletna darila!

Došel je velikanski izbor

prtov za obedovalno mizo in desert;

žepnih rut; brisalnikov, nogavic, tapetov

vseh vrst po najzmernejših cenah v zalogo
prtov in bombaževin tvrđke

Peter Klansich

Piazza nuova (ex Gadola) št. 1.

Velika prodaja za Božič in novo leto.

Blag. gosp.
Gabrijel Piccoli
lekar

dvor. zalognik N. sv. papež
Leona XIII.

v Ljubljani.

Potrjuje prejem ste-
klenic Vaše tinkture za že-
lodec, katero morem naj-
topleje vsakomur priporo-
čati, kajti rabim jo že od
leta 1878 in zmaj mi je
kot izkorno učinkujoče zdra-
vilo služila pri želodčnih in
črevesnih boleznih.

Krmin, 13. maja 1897.
Miroslav Leitner.
c. kr. davčni blagajnik

Z uporabo Vaše izborne tinkture za že-
lodec sem rešen skoro dve leti trajajoče želodčne
bolezni ter sem popolnoma ozdravel, kar z
lahko vestjo potrjuje in to tinkturo za že-
lodec le priporočam vsem, ki trpe na želodčni
bolezni.

Strasoldo (Primorsko), 6. marca 1898.

Karel grof Strasoldo.
Razprodaja se v lekarnah v Trstu, Istri,
Dalmaciji, Pimorskem, Gorškem in Tol-
minskem po 30 stot. steklenica.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

ulica S. Francesco št. 2, I.

Telefon 952.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če
tudi ni ud zadruga in se obrestuje po 4%.

Rentni davek od hranilnih vlog plačuje
zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.

Posojila dajejo se samo zadrugnikom in sicer
na uknjižbo po 5½%, na menjico po 6%
na zastave po 5½%.

Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in od
3—4 popoldne.

Izplačuje se: vsaki dan ob uradnih urah
ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Poštno hranilnični račun 816.004.

Splošne slovenske gospodinje

Zahtevajte pri svojih trgovcih

ново

Ciril-Methodijevo

cikorijo.

Alojzij Galperti

nasl. Fr. Hitty

TRST.-ul. Barriera vecchia 13-TRST.

Zaloga snovij za moške
iz tu in inozemskih tovarn.

Perilo — Platnina — Ple-
tenine — Pleteno spodnje
zimsko perilo.

Izbor drobnarij.

Sprejema naročbe za obleke po
meri.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrovano društvo z omejeno zavezo,
v Gorici

Gosposka ulica št. 7., I. nadstr
v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega
če tudi ni član društva in se obrestu-
jejo po 4½%, ne da bi se odbijal rentn.
davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na
menjice po 6% in na vknjižbe po 5½%

Urađuje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol-
in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj
in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1900. Kron 1.263.563
Poštno-hran. račun št. 837.315.

U novi manifaktorni prodajalni

F. PIANO

Piazza della Borsa štv. 4 (vis-a-vis Tergesteo)

Bogata zaloga konfekcij za dame in deklice.

Velik izbor svile in modnega baržuna.

Novo došle volnenine vseh vrst in barv.

Modni angleški štofi za obleke.

Volnene odeje raznih boj, pregrinjala in zagrinjala raznih vrst in cen. Pravi tirolski lodni iz prvih tovarn za obleke in plašče. Flanele in barhenti v modnih barvah za bluze in obleke. Nihče na ne zamudi si ogledati o priliki znamenitosti v izložbenih knjih.

!! Čudovito nizke cene !!

Na tisoče tu- in inozemskih zdravnikov je preskušalo in priporočajo
Lovacrinovo vodo za lase

pri plešah, pomanjkljivi rasti brade, slabi rasti ženskih lasij, proti odpadanju lasij in luščenju kože.

To oznanilo je velike važnosti za vsakega, hodi moškega ali ženskega, ki so uporabljali brez uspeha dosedaj mnogoštevilnih mazil za pospeševanje rasti lasem. Nočem prigorjati drugim sredstvom, toda smelo zagotavljam, da je „Lovacrin“ najuspešnejši. Isti se pripravljajo vedno po znamenitem predpisu in dohajajo mi dan za dnevom na stoti priznanih pism. Nekaj dni po uporabi začnejo rasti lasje ter rastejo toliko časa, dokler se ne napravi zdrava, polna rašča z naravnimi in ukoreninjenimi lasmi. Razven tega pa tudi ne odpadejo lasje.

ki so se pospeševali z uporabo „Lovacrine“. Smelo trdim, da bi lahko napelul vsako stran tega časa, da bi se spričevali, ki sem jih dobil v zadnjih 6 mesecih.

„Lovacrin“ deluje v tako kratkem času, kakor se le čuti more. Najprej se kažejo mali, toda že ukoreninjeni lasji, kateri se potem razvijajo kakor pri zdravem in mladem človeku.

„Lovacrin“ se uporablja ob obeh vseh družinskih razrečih in od obeh spolov in vsake starosti.

Zabranjuje izpadanje lasij, odpravlja luščenje, daje predčasno osivelim lasem njih prvotno naravno barvo, odpravlja srbenje, pospešuje rastoč obrvi, trepalnic, brade, kakor tudi na pleši.

Ce a veliki steklenici „Lovacrine“, ki zadošča za več mesecev, K 5.—, 3 steklenice K 12.—, 6 steklenice K 20.—. Razporediti proti povzetju ali predplačilu zaloga za Evropo:

M. Feith, Dunaj, VI., Mariahilferstrasse 45.

Zaloga v Trstu: Ludvik Nagelschmid; na de' elo in drobno e prodaja v mirotilnici v ulici Selasirno št. 1.; Hektor Zennitz, ulica Stadion št. 2.; Josip Zigor, ulica Caserma št. 8.; Agencija Zullin, Corso št. 21.; Ivan Angeli, ulica Canale št. 5.; Ivan Cilia in Anton Schuchter ulica Acque št. 5.

Jaz popravljam

avtom. stroju za popravljanje in pletenje

„Rapid“

kajti delanje tem strojem je igrača ter se zamore vse v hiši potrebne popravne na nogovcah, perilu itd., katero je več ali manje pokvarjeno izvršiti ne le hitro temveč tudi okusno in novemu jednako. Vsak solski otrok zamore delati s tem popolnoma samostojnim strojem (nikak delovalnega stroja) takoj in brez ovire. — Cena stroja le K 4.—, ako se denar predplača K. 4.40 fanko; po pštnem povzetju K 4.60, pošilja trdka

I. Müller, Dunaj II., Kurzbauergasse 4.

Pozor!!

Udano podpisani naznanja uljudno vsem dosedanjim odjemalcem vin pokojnega **Ivana viteza Nabergoja**, da ima v svoji zalogi sledeča desertna in namizna vina:

Peneči prosekari à K. 2.— steklenica
Refošk „ „ „ „ „ 2.40 „
Namizno belo „ „ „ „ „ .80 „
„ **črno** „ „ „ „ „ .90 „

Priporočaje se za nadaljna naročila, beleži

Ant. Nabergoj,
naslednik Ivana viteza Nabergoja

M. Aite

trgovina z manifaktornim blagom

ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 8
s podružnico ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 5.

si dovoljuje obvestiti slavno občinstvo in cenj. odjemalce, da je jako pomnožila svojo zalogo kakor tudi povečala prostore s tem, da je ustanovila zgoraj omenjeno podružnico zato, da more v polni meri zadostiti vsem zahtevam cenj. odjemalcem.

V obeh prodajalnicah vdobiva se razno blago najboljše kakovosti in najmodernejše iz prvih tovarn, posebno pa snovi za moške in ženske obleke, srajce, ovrtnike, ovrtnice, tu je velikanski izbor platnenega in bombažnega blaga, prtov in prtičkov ter vsake vrste perila, bodi od bombaža, ali platna. Pletenine, svilenine raznovrstni okraski za šivilje in kitničarke Velikanski izbor snovi za narodne zastave in trakov za društvene znake.

Sprejema naročbe na moške obleke po meri, katere izvrši najtočneje in najnatanje po cenah, da se ni bati konkurence.

Poskušati, za se prepričati!

sedaj le z večkratno odlovanim, v mnogih dekliških šolah v veljanem in od mnogih ženskih društev priporočenem

Zahtevajte povsod

voščilo (biks)

v korist družbe sv. Cirila in Metoda

se dobi pri sled. čih gg. trgovcih: Emil Cumar Trst in Opčine, Vekoslav Plesničar ul. Stadion, Ivan Tomazič Barr. Vecchia, Ivan Prelog Barr. Vecchia, Josip Urdich ul. Stadion, Matej Millonig ul. Ghega, v okolici: Fran Sumar, Anton Sanein v Skedn u; Skapin in Pirich, Anton Bak, Stanko Gočina, Svetko Hanibal Skerlj pri sv. Ivanu; Ivan Cergol, Colognati Ben., Josip Pertot, Anton Brumat v Barkovljah; Jaka Štoka na Kontovelju, Josip Gustinčič, Ivan Seles pri sv. Križu, Ivan Fr. Mahnič v Bazovici.

Glavna zaloga:

trdka J. Drufovka v Gorici.

Za Božič in Novoleto

315 komadov za glđ. 1.85

1 krasna ura s 3 letnim jamstvom in pozlačeno varilico; 1 krasen navratnik iz orijent. bi erov najlepši lišp za dame; 1 lep naustnik od jant'arja; 1 krasna kravatra špila s šimili — biseri; 1 lep prstan za gospe ali dama z ponaj. bise om; 1 krasna garnitura gumbov za manšete, ovrtnik in srajce s pat. zaporko; 3 pristne platnene rute; 1 krasen žepni tintnik o l niklja angl. sestava; 1 lepo ogledalo z etvijem in glavnikom; 1 krasna broša za dame, najnov-jše mode; 1 lepa bilježnica; 20 komadov za dopis vanje; 1 lep ročnik; 72 angl. peres in še 200 raznih predmetov, ki se vedno nabijo. Pošilja po povzetju

K. Spingarn Krakovo, poštno pred. 139

Kdor vzame 2 zavitka, dob v dar lep nož z dsemi rezili.

Za kar ne ugaja, se vrne denar.

Služba organista

je oddati pri župni cerkvi na **Repentabru**.

Oglasiti se je do 20. decembra 1902 pri župnem uradu na Repentabru.

Odlikovana
1894.

Odlikovana
1894.

1891.

Odlikovana tovarna

na vodno in parno silo z najboljšimi stroji iz prvih nemških tovarn
ter

velika zaloga vsakovrstnega pohištva
Ivan Doljak v Solkanu pri Gorici.

Samostojna trdka brez vsake zveze z drugimi, ustanovljena l. 1889.

V lastni hiši. Lastne žage.

Tovarna razpolaga z mizarji, večimi od najnavadnejših do najfinejših del vseh alogov, enako z izvrstnimi strugarji in rezbarji in najboljše izurjenimi tapetarji, tako, da lahko prevzame in izvrši v najkrajšem času vsako delo vseh slogov; prevzame tudi mebiranje vil, prenočišč. uradov itd. z navadnim in najfinejšim pohištvom.

Za mizarje.

Velika zbirka obkladkov (remeša) strgarskih in rezljarskih izdelkov, za izdelovanje zrezanega in pooblanega lesa, vsakovrstnih okraskov, gol, korničev in vseh drugih mizarskih potrebščin.

Vsaka kakovostna izključena, ker se dela samo iz lesa, posušenega v nalušč z to napravljenih peceh, ter se trdka drži gesla: Solidnost in točnost v postrežbi.

Vrhu tega se jamči za vsak posamezen kos. — Brzjav: **Doljak — Solkan.**

Podpirajte družbo Cirila in Metoda!

Kot
dobrota

za vsako družino se
izkazuje uporaba =

Kathreiner-Kneippove
sladne kave.

Nobena skrbna gospodinja naj
se ne pomišlja dalje uvesti to
zdravo pijačo.

Najbolj priporočna primes in naj-
boljše nadomestilo za zrnato kavo.

Kathreiner-Kneippova sladna kava
se dobiva pristna samo v izvir-
nih zavojčkih z varstveno znamko
»župnik Kneipp« in imenom =

Kathreiner.

(10% popusta.)

Velika zaloga

platnenega in bombažnega blaga

u ulici Nuova štv. 15

zraven pekarnе Morin

trdke Vittorio Gasparini

Dobiva se frustanj v barvah, pristne fraucozke tkanine, angleške maje, nogovice in švicarske veznine, kotonina, platno, prtnina, prsa za srajce, spodnja krila, srajce za gospe, robci itd.

(Oprave za neveste.)

Prodaja po stalnih cenah.

(Najnižje cene.)